

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 7ης ΜΑΡΤΙΟΥ 2004 ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

της Σούδας Παναρέτου

Αργή και βασανιστική πρόοδος

Στις πρόσφατες εθνικές εκλογές ο αριθμός των υποψηφίων γυναικών, αλλά και ο αριθμός των εκλεγμένων, υπήρξε ο μεγαλύτερος στη μεταπολιτευτική περίοδο. Οι υποψήφιοις γυναίκες ήταν 309 σε σύνολο υποψηφίων 1848 (ποσοστό 16,7%).

Στις εκλογές της 9ης Απριλίου 2000 είχαμε 272 γυναίκες σε σύνολο 1902 υποψηφίων (ποσοστό 14,30%). Αξίζει να δούμε αναλυτικότερα τα στοιχεία¹:

Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς 76 υποψήφιοις, ΚΚΕ 67, ΠΑΣΟΚ 58, ΔΗΚΚΙ 57, Ν.Δ. 51.

Σημειώνουμε, ότι και στις εκλογές του 2000 κάπως έτσι ήταν η σειρά: ο ΣΥΝ είχε 86 υποψήφιοις, το ΚΚΕ 63, το ΔΗΚΚΙ 47, το ΠΑΣΟΚ 42 και η Ν.Δ. 38.

Ως προς τις εκλεγμένες:

Στις φετινές εκλογές τα έδρανα της Βουλής κατέλαβαν 39 γυναίκες, έναντι 31 των εκλογών του 2000. Ήτοι, Ν.Δ. 17 γυναίκες βουλευτές, ΠΑΣΟΚ 18, ΚΚΕ 3, ΣΥΡΙΖΑ 1. Ποσοστό 13% (επί 15% παγκόσμιου μέσου όρου).

Η πρώτη παρατήρηση έχει να κάνει ασφαλώς με την αύξηση των θέσεων για τις γυναίκες, πράγμα που αποτιμάται θετικά.

Ωστόσο το 39 απέχει πολύ από το 100, δηλ. από την «κρίσιμη μάζα» του ενός τρίτου, που έχουμε θέσει ως τον κοντινότερο στόχο.

Έπειτα, προκαλεί μελαγχολία το γεγονός, ότι αυτή η αύξηση γίνεται αργά και βασανιστικά και ότι απαιτήθηκαν 30 χρόνια μεταπολιτευτικού κοινοβουλευτικού βίου για να έχουμε σήμερα 39 γυναίκες βουλευτές.

Σε αυτό το διάστημα έλαβαν χώρα αμέτρητες μικρές και μεγάλες κινητοποιήσεις, δοκιμάστηκαν πολλών ειδών παρεμβάσεις και μορφές αγώνα. Ιδιαίτερα, από το 1988 και εντεύθεν το θέμα «ίση συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης των αποφάσεων» βρίσκεται σταθερά μεταξύ των προτεραιοτήτων του φεμινιστικού κινήματος. Έγινε –και

γίνεται– μία τεράστια δουλειά, που είχε και νομοθετική αποτύπωση.

Ο νόμος για την ποσόστωση στους ΟΤΑ, που εφαρμόστηκε με επιτυχία το 2002, στις δημοτικές - νομαρχιακές εκλογές και η τροποποίηση του άρθρου 116,2 του Συντάγματος, αποτελούν κορυφαία απόδειξη της ποιότητας και συστηματικότητας των παρεμβάσεων.

Ως γνωστόν, ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στα θετικά αυτά γε-γονότα.

Και, βεβαίως, πρέπει να υπογραμμίσουμε στο σημείο αυτό, ότι συγχρόνως με τις δικές μας έντονες προσπάθειες, ανάλογες πρωτοβουλίες εξελίσσονταν σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, θυμίζουμε, ότι η διαδικασία του ΟΗΕ «Πεκίνο + 5», που έλαβε χώρα στη Ν. Υόρκη τον Ιούνιο του 2000, επανήλθε στο θέμα της ίσης συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα των πολιτικών αποφάσεων και έδωσε ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό. Με την ευκαιρία αυτής της διαδικασίας έγινε ένας ουσιαστικός απολογισμός, πιλοτικά παραδείγματα αποτελεσματικών δράσεων αναδείχθηκαν, αναλύθηκε και πάλι η δημοκρατική ουσία του αιτήματος της ίσης συμμετοχής.

Και κάτι που παραβλέπεται: θεαματικές αλλαγές χωρίς τη χρήση της ποσόστωσης ή της ισάριθμης εκπροσώπησης (parite) δε διαπιστώνονται....

Αναφερθήκαμε σε όλα αυτά για να τονίσουμε το εξής: ότι είχαμε αυτό το αποτέλεσμα στις εκλογές του 2004 - 39 γυναίκες βουλευτές - εν μέσω του μεγαλύτερου διεθνούς ενδιαφέροντος που έχει επιδειχθεί ποτέ για το θέμα αυτό, τόσο σε επίπεδο μη κυβερνητικών οργανώσεων, όσο και επισήμων φορέων. Κι αυτή είναι η πηγή του βαθύτερου προβληματισμού μας. Τι να πούμε; Ο αγώνας συνεχίζεται ! Εκτός αν θεωρούμε, ότι οι 61 γυναίκες από το 1952 έως το 1999, που απέκτησαν την ιδιότητα της βουλευτού καλύπτουν το δικαίωμα του **εκλέγεσθαι** για το μισό και κάτι παραπάνω του πληθυσμού της χώρας.

1. Χρησιμοποιούμε τα στοιχεία του ΚΕΘΙ της Γ.Γ.Ι. του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

2. Ιδέ: ειδική έκδοση της Γ.Γ.Ι. «Γυναίκες στην Ελληνική Βουλή, 1952-1999.